

Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj

náměstí Barikád 1122/2, 130 00 Praha 3

tel: +420 950 179 400, fax: +420 950 179 401, e-mail: stredni.cechy@suip.cz, ID DS: nhtefdc

Spisová značka
Q4-2023-75

Naše č.j.
25271/4.30/23-2

Vyřizuje/kontakt
Mgr. Lukáš Kůžel / kl. 446

V Praze
22.11.2023

Poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“)

Vážená paní magistro,

Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj se sídlem v Praze, náměstí Barikád 1122/2 (dále jen „inspektorát“), obdržel dne 8. 11. 2023 prostřednictvím datové schránky Vaši žádost o poskytnutí informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím (dále jen „žádost“).

Konkrétně žádáte: „*Informace k proběhlým kontrolám za roky 2019, 2020, 2021 a 2022:*

- *Kolik bylo zahájeno a vyřízeno kontrol v oblasti zaměstnanosti, zaměřených na nelegální zaměstnávání?*
- *Jakého typu nelegální práce se tyto kontroly týkaly (tj. dle jakého bodu § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti)?*
- *Co bylo nejčasnějšími předměty kontroly (v rámci oblasti nelegálního zaměstnávání) (uvedte prosím 5 nejčastějších)?*
- *V kolika případech bylo shledáno porušení právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a o jaké porušení se jednalo (uvedte prosím 5 nejčastějších)?*
- *V návaznosti na kolik kontrolních zjištění bylo zahájeno správní řízení?*
- *Kolik bylo uloženo pokut, v jaké výši a dle jakého ustanovení právního předpisu?*

Předložení jakých dokumentů OIP typicky vyžaduje od kontrolované osoby při kontrole, která se týká nelegálního zaměstnávání.“

K odrazce prvé:

Rok	2019	2020	2021	2022
Počet zahájených kontrol	1014	577	496	506
Počet dokončených kontrol	988	654	417	536

K těmto údajům inspektorát doplňuje, že řádek zahájené kontroly zobrazuje počet kontrol v oblasti nelegálního zaměstnávání, které byly v daném roce zahájeny, ale nemusely být ve stejném roce dokončeny. Dokončené kontroly zobrazují počet kontrol v oblasti nelegálního zaměstnávání, které byly dokončeny v daném roce (jsou zde tedy i zahrnuty dokončené kontroly z minulých let).

K odrážce druhé:

Kontroly prováděné inspektorátem v oblasti nelegálního zaměstnávání nejsou členěny dle typu (jednotlivých bodů § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti). Povaha těchto kontrol ani takový postup neumožňuje, neboť na pracovištích se běžně vyskytuje více druhů nelegální práce. Nejčastěji je však kontrolou zjištěna nelegální práce ve smyslu § 5 písm. e) bodu 2 zákona o zaměstnanosti.

K odrážce třetí:

Předmětem kontrol plnění povinností zaměstnavatelů na úseku nelegální práce prováděných inspektorátem je vždy dodržování pracovněprávních předpisů dle ustanovení § 126 odst. 2 zákona o zaměstnanosti, se zaměřením zejména na umožnění výkonu nelegální práce a výkon nelegální práce.

K odrážce čtvrté:

Rok	2019	2020	2021	2022
Počet porušení	1032	824	444	576

Inspektorátem nejčastěji zjištěnými porušeními zákona o zaměstnanosti ve vymezeném období byly nelegální práce ve smyslu § 5 písm. e) bod 2, nelegální práce ve smyslu § 5 písm. e) bod 1, nesplnění informační povinnosti dle § 87, nesplnění povinnosti mít kopii dokladu prokazujícího existenci základního pracovněprávního vztahu dle § 136 odst. 1 a zastřené zprostředkování zaměstnání ve smyslu § 5 písm. g).

K odrážce páté:

Tuto informaci inspektorát nikterak neeviduje.

K odrážce šesté:

Následující tabulka je rozčleněna podle jednotlivých skutkových podstat, které dle zákona o zaměstnanosti postihují nelegální práci (tedy umožnění výkonu nelegální práce nepodnikající fyzickou osobou ve smyslu § 5 písm. e) bodů 1 a 2, umožnění výkonu nelegální práce nepodnikající fyzickou osobou ve smyslu § 5 písm. e) bodu 3, výkon nelegální práce fyzickou osobou, umožnění výkonu nelegální práce právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou ve smyslu § 5 písm. e) bodů 1 a 2 a umožnění výkonu nelegální práce právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou ve smyslu § 5 písm. e) bodu 3).

Rok	Přestupek dle zákona o zaměstnanosti	Počet pokut	Celková výše pokut
2019	§ 139 odst. 1 písm. d)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. f)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. c)	0	0
	§ 140 odst. 1 písm. c)	16	10.754.000 Kč
	§ 140 odst. 1 písm. e)	0	0
2020	§ 139 odst. 1 písm. d)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. f)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. c)	0	0
	§ 140 odst. 1 písm. c)	45	12.662.000 Kč

	§ 140 odst. 1 písm. e)	0	0
2021	§ 139 odst. 1 písm. d)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. f)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. c)	0	0
	§ 140 odst. 1 písm. c)	77	25.662.000 Kč
	§ 140 odst. 1 písm. e)	1	400.000 Kč
2022	§ 139 odst. 1 písm. d)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. f)	0	0
	§ 139 odst. 1 písm. c)	0	0
	§ 140 odst. 1 písm. c)	61	12.949.000 Kč
	§ 140 odst. 1 písm. e)	3	515.000 Kč

Inspektorát běžně ukládá úhrnný trest (§ 41 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů) za více v souběhu spáchaných přestupků a tato tabulka tedy neobsahuje pokuty uložené výhradně za přestupky v oblasti nelegální práce.

K závěrečné otázce ohledně požadovaných podkladů:

Při těchto kontrolách inspektorát požaduje zejména předložení dokladů prokazujících existenci základního pracovněprávního vztahu (pracovních smluv a dohod o pracích konaných mimo základní pracovněprávní vztah), dále dokladů prokazujících oprávněnost výkonu závislé práce cizincem (povolení k zaměstnání, zaměstnanecké karty, modré karty nebo karty vnitropodnikově převedeného cizince) a případně dalších dokumentů, které prokazují nebo vyvracejí výkon závislé práce zaměstnancem pro zaměstnavatele (evidence pracovní doby, doklady o výplatě finanční odměny, faktury, objednávky, smlouvy o dílo apod.)

S pozdravem

Mgr. Lukáš Kůžel
vedoucí oddělení právního

Rozdělovník:

1 x Oblastní inspektorát práce pro Středočeský kraj

1 x [REDACTED]